

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

og ønsker det ledige beløb overført til faste årlige statsydelse.

Et flertal i repræsentantskabet for Statens Kunstfond ønsker at bevare hædersgaverne og de faste årlige statsydelse på finansloven på den måde, disse administreres nu, på basis af en kvalitetsvurdering af den kunstneriske produktion og uden hensyntagen til kunstnerens økonomiske forhold. Repræsentantskabet finder det endvidere rigtigst, at der bevares en økonomisk forskel mellem hædersgaver og faste årlige statsydelse, idet de kunstnere, der har præsteret noget ekstraordinært, bør have samfundets særlige anerkendelse. Alle repræsentantskabets medlemmer er enige om, at ydelserne fortsat bør beskattes, hvorved der opnås en økonomisk udligning. Et flertal går ind for, at man for fremtiden betegner ydelserne »store og små statsydelse«. Man mener endvidere, at antallet af hædersgaver bør bevares i det nuværende omfang, men at de bør fordeles med et fast antal på de enkelte kunstnergrupper, herunder også gruppen udøvende kunstnere. Denne opdeling af ydelserne på bestemte grupper ophævedes ved finansloven for finansåret 1970-71 på baggrund af bemærkningerne til forslaget til lov om Statens Kunstfond af 1969, idet man ønskede elimineret den udfyldningstendens, som en opdeling på bestemte grupper let giver anledning til. På den anden side må nyordningen nok siges at indebære en del vanskeligheder ved besættelsen af ledige ydelser, idet man ikke har et fællesorgan for samtlige kunstnere, der kan foretage indstilling til ministeren. Man anbefaler i øvrigt, at man bibeholder den eksisterende formelle fremgangsmåde ved tildelingen af disse ydelser, hvorefter det er folketinget, der træffer den endelige afgørelse.

På baggrund af den temmelig omfattende diskussion i offentligheden om de livsvarige ydelser udarbejdede den *bestyrelse i Statens Kunstfond*, der fungerede i perioden 1. januar 1971-31. marts 1974, i begyndelsen af 1973 forslag til en nyordning, hvorefter de faste statsydelse skulle ændres til en indtægtsreguleret statsgaranti, der sikrer kunstneren en samlet indtægt i niveau med gennemsnittet for en statsansat akademikers løn, der dengang lå på omkring 70.000 kr. Denne ydelse skulle årligt reguleres efter den pågældende kunstners forskudsangivne indtægt, således at denne blev

suppleret op til 70.000 kr., hvis den lå lavere, medens der intet kom til udbetaling, hvis den forskudsangivne indkomst lå på 70.000 kr. eller derover. I betragtning af det usikre skøn over forventet indtægt netop for kunstnerens vedkommende kunne der måske også blive tale om en efterregulering efter indgivet selvangivelse, og en eventuel overskydende indkomst kunne da modregnes i næste års kontante ydelse. På denne måde ville man efter bestyrelsens opfattelse undgå enhver kritik af, at en statsydelse faldt oven i en stor indtægt af den ene eller den anden art, og man ville kunne fastholde det kunstneriske kvalitetskriterium som det eneste bestemmende for tildeling af en statsydelse. Ydelsen ville få en entydig karakter som en samfundsmæssig investering i kunstnerisk produktion, og den ville ikke kun symbolsk, men også reelt være egnet til at tjene det angivne formål, nemlig at frigøre en kunstner fra nødvendigheden af at have andet arbejde end det kunstneriske.

Wechselmann-udvalget går i sin betænkning ind for, at de livsvarige hædersgaver afskaffes i takt med, at de bliver ledige.

Udvalget har som begrundelse for denne opfattelse henvist til, at man ikke finder det rigtigst, at der gennem en sådan ordning gives en enkelt gruppe i befolkningen – kunstnerne – en særstilling i forhold til de øvrige befolkningsgrupper i samfundet.

Udvalget foreslår, at de midler, som frigøres ved de enkelte hædersgavers bortfald, anvendes til uddeling af statsydelse.

Med hensyn til statsydelse går *Wechselmann-udvalget* ind for, at størrelsen fastsættes, så kunstneren sikres rimelige arbejdsvilkår. Udvalget foreslår, at ydelsen fastsættes til laveste tjenestemandslønning (pr. 1. april 1976 = 47.029 kr.).

Det er udvalgets opfattelse, at statsydelse kun bør tildeles efter ansøgning. Bevillingerne til statsydelse bør som hidtil søges af ministeriet for kulturelle anliggender på grundlag af indstilling fra Statens Kunstfonds repræsentantskab.

Det forekommer udvalget naturligt, at repræsentantskabet i sine overvejelser forud for afgivelsen af indstillinger ud over en vurdering af den kunstneriske kvalitet bør medinddrage den enkelte ansøgers behov for økonomisk støtte. Repræsentantskabets indstilling bør for så vidt angår den kunstneriske bedømmelse stå